

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Clipper II

1. Identifikasjon av kjemikallet og ansvarlig firma

Produktnavn og/eller -kode : Clipper II
Leverandør/produsent : Jotun A/S
 Postboks 2021
 3248 Sandefjord
 Norge
 Tel: + 47 33 45 70 00
 Faks: +47 33 45 72 42
 SDSJotun@jotun.no

Nødtelefonnummer : Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

Anvendelsesområde : Belegg: Clipper II er en uretanebasert lakk som sammen med Clipper I utgjør et førsteklasses behandlingssystem for trebåter. Clipper II inneholder UV-filter og har utmerket vannfasthet og slitestyrke, samtidig som Clipper II beholder sin elastisitet. Clipper II kan brukes på alt treverk over vannlinjen, såvel utvendig som innvendig. Bart treverk grunnes med Clipper I før behandling med Clipper II.

Produktregistreringsnummer : 32519

2. Viktigste faremomenter

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Brannfarlig.

Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Ytterligere varselsetninger : Inneholder: koboltkarboksylat, 2-butanonoksim. Kan gi en allergisk reaksjon.

Tilleggsopplysninger : Inneholder tørrende oljer. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder, henges til tørk ute eller brennes under oppsyn.

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Stoffer er helse- eller miljøfarlige i henhold til Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier, Vedlegg VI Stofflisten.

Kjemisk navn*	Merknader	CAS nummer	EC nummer	% etter vekt	Klassifisering
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	H-P-4	64742-48-9	265-150-3	25 - 50	R10 Xn; R65 R66
nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung Inneholder<0,1% Benzen	H-P-4	64742-82-1	265-185-4	10 - 25	R10 Xn; R65 R66, R67 N; R51/53
C7-C9-alkyl-3-[3-(2H-benzotriazol-2-yl)-5-(1,1-dimetyletyl)-4-hydroksyfenyl]propionater, blanding av forgrenede og lineære koboltkarboksylat	-	127519-17-9	407-000-3	0 - 1	N; R51/53
	-	13586-82-8	237-015-9	0 - 1	Xi; R38 R43 N; R51/53
2-butanonoksim	-	96-29-7	202-496-6	0 - 1	Carc. Cat. 3; R40 Xn; R21 Xi; R41 R43
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor					

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. Førstehjelpstiltak

Førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller fortynnere skal ikke brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.

5. Tiltak ved brannslukning

- Slukkemidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Brannslukningsmedier må ikke brukes** : Ikke bruk vannstråle.
- Anbefalinger** : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Egnert åndedrettsvern kan være påkrevd. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

- Personlige vernetiltak** : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13).

- Utslipp/søl** : Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

Obs! Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr og avsnitt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

7. Håndtering og oppbevaring

- Håndtering** : Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antenningskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en jordledning. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende. Emballasjen skal holdes tett lukket. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler eller sprøyetåke som oppstår ved bruk av dette preparatet. Unngå innånding av pussestøv. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Bruk egnert personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale. Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

Rengjøringskluter, papirtørk og verneklær, som er forurenset av produktet kan

selvantennes etter noen timer. Alt forurenset materiale bør lagres i egnede beholdere eller i metallbeholdere med tette selvlukkende lokk. Forurensete materialer må fjernes fra arbeidsplassen ved arbeidshagens slutt, og lagres utendørs.

- Oppbevaring** : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antenneskilder. Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke tømmes i kloakkavløp.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- Tekniske tiltak** : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

Navn på bestanddeler	Administrative normer
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	Arbeidstilsynet (Norge, 6/2007). Gjennomsnittsverdi: 275 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdi: 50 ppm 8 time(er).
nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung Inneholder <0,1% Benzen	Arbeidstilsynet (Norge, 6/2007). Gjennomsnittsverdi: 275 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdi: 50 ppm 8 time(er).

Personlig verneutstyr

- Luftveiene** : Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter. (som filterkombinasjon A2-P2). Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.
- Hud og kropp** : Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.
- Hender** : Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:
- Anbefales: polyvinylalkohol (PVA), nitrilgummi
- For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.
- Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egen vurdering av risiko.
- Øyne** : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Lukt** : Karakteristisk.
- Farge** : Klar.
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 35°C (95°F)
- Viskositet** : > 7x10⁻⁶ m²/s (ISO 3219, 40 °C)
- Tetthet** : 0.896 g/cm³
- Navn på bestanddeler** : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se avsnitt 7).

Farlige nedbrytningsprodukter: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ved termisk dekomponering (> 200°C) kan det dannes anhydrider og relativt lave konsentrasjoner isocyanater.

11. Opplysninger om helsefare

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier. Se avsnitt 2 og 15 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade. Svelging kan medføre kvalme, diaré, oppkast, irritasjon av mage- tarmkanalen og kjemisk lungebetennelse.

Inneholder: koboltkarboksylat, 2-butanonoksim. Kan gi en allergisk reaksjon.

12. Miljøopplysninger

Det finnes ingen data for selve preparatet. Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Stoffblandingen er klassifisert miljøskadelig i henhold til beregningsmetoden i Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. (2002). Se punkt 2 og 15 for ytterligere informasjon.

Økotoksisitet i vannmiljø

Navn på produkt/bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksposering
nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung Inneholder<0,1% Benzen	-	Akutt EC50 <10 mg/L	Dafnie	48 timer
	-	Akutt IC50 <10 mg/L	Alge	72 timer
	-	Akutt LC50 <10 mg/L	Fisk	96 timer

Miljøopplysninger

Biologisk nedbrytbarhet

Navn på produkt/bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet - tung Inneholder<0,1% Benzen		-	Ikke lett

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Spild, rester, tom emballasje, kasseret arbeidstøy og brukte engangshåndklæder skal legges i en særlig affaldsbeholder, der skal være tydelig merket med indhold. Beholderen kan f.eks. være merket med: "Epoxyaffald. Pas på! Eksempare."

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 08 01 11* maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. Hvis dette produktet blir blandet med annet avfall, kan det hende at denne klassifiseringen ikke lenger gjelder. Du kan få mer informasjon hos dine lokale avfallsmyndigheter.

14. Opplysninger om transport

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Internasjonale transportforskrifter

Varenavn ved transport (proper shipping name)	: Maling.
FN nummer	: 1263
Klasse	: 3
Emballasjegruppe	: III
Etikett	:

Tilleggsopplysninger

Clipper II

ADR / RID	: Tunnelrestriksjonskode: (E) Fareidentifikasjonsnummer: 30 Spesielle bestemmelser: 640E ADR/RID: Viskøst materiale. Ikke farlig gods, ref. kapittel 2.2.3.1.5 (gjelder emballasje < 450 liter).
IMDG	: Krisetiltak (EmS): F-E, <u>S-E</u> Havforurensende (Marine Pollutant): Nei. IMDG: Viskøst materiale. Transport i hht. kapittel 2.3.2.5 (gjelder emballasje < 30 liter).

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Ytterligere varselsetninger	: Inneholder: koboltkarboksylat, 2-butanonoksim. Kan gi en allergisk reaksjon.
Tilleggsopplysninger	: Inneholder tørrende oljer. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder, henges til tørk ute eller brennes under oppsyn.
Opplysninger om lover og forskrifter	: Produktet er klassifisert og merket for leveranse i samsvar med Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier som følger:
Risikosetninger	: R10- Brannfarlig. R52/53- Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Sikkerhetssetninger	: S2- Oppbevares utilgjengelig for barn. S23- Unngå innånding av damp / sprøytetåke. S46- Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

CEPE-klassifisering	: 1
Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge	: R10- Brannfarlig. R40- Mulig fare for kreft. R21- Farlig ved hudkontakt. R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R41- Fare for alvorlig øyeskade. R38- Irriterer huden. R43- Kan gi allergi ved hudkontakt. R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R67- Damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet. R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R52/53- Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

YL gruppe : YL gruppe: 3

Informasjonen i dette HMS databladet er påkrevet i henhold til Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier.

Utgitt dato : 19.05.2009.

Versjon : 1

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Informasjonen i dette HMS-databladet er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende nasjonalt regelverk. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i avsnitt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette HMS-databladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet: Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktets egenskaper.